

Til Landbruks- og matdepartementet v/ Landbruks- og matminister Sandra Borch
Sametingsrådet v/ Sametingspresident Silje Karine Muotka

Uttalelse: Rammebetingelsene for melkeproduksjon i Finnmark må styrkes

Prisutjevningsordningen må endres for å unngå sentralisering

Melkeproduksjon og viderefordlingen av denne er et viktig bidrag til aktivitet og sysselsetting i Øst-Finnmark. En meieristruktur som gjør at bøndene får levert den melka de produserer uansett hvor i landet de holder til er en grunnleggende forutsetning for å sikre målet om bosetting og landbruk i hele landet.

Øst-Finnmarkrådet ser det som svært viktig at konkurransekraften for norsk melkeproduksjon styrkes og at det må være like konkurransevilkår i meierisektoren nasjonalt. Offentlige subsidier og konkurransepolitiske virkemidler må ha som formål å sikre produksjon, mottak og viderefordling i de områdene av landet der markedet ikke legger til rette for det. Distribusjonstilskuddet i prisutjevningsordningen fungerer stikk motsatt, det vil si at det bidrar til sentralisering av meieristrukturen. Tilskuddet er utformet på en måte som favoriserer store meierier som henter melk fra de billigste bøndene nærmest de mest befolkningstette markedene. Tine Tana – verdens nordligste meieri som henter melk i tynt befolkede områder som Bekkarfjord og Pasvikdalen - må på sin sine bidra med penger inn i ordningen.

Dette kan ikke være riktig anvendelse av prisutjevningsordningen, noe også Landbruksdirektoratet har konkludert med. Øst-Finnmarkrådet ber regjeringen endre innretningen på prisutjevningsordningen slik at ordningen bidrar til å sikre meieristrukturen i distriktene.

Investeringsstilskuddet bør økes ytterligere

Melkeproduksjonen i Øst-Finnmark består av få produsenter med en gjennomsnittlig produksjon høyt over landsgjennomsnittet. Det er et uttrykk for at vi har dyktige og hardtarbeidende bønder. Samtidig betyr det at vi ikke har noen å miste. Å opprettholde melkeproduksjonen på dagens nivå er viktig for å opprettholde meieri, slakteri, leverandører og kompetanse. I 2034 trer kravet om løsdrift i kraft. Det er fortsatt mange bønder i Øst-Finnmark som ikke har bygd om til løsdrift. Det er derfor viktig at investeringsvirkemidlene til Innovasjon Norge er så gode at Øst-Finnmark ikke mister melkebruk på grunn av løsdriftkravet. Det er positivt at investeringstilskuddet er blitt økt i Finnmark, men byggekostnadene har dessverre økt enda mer og de er svært mye høyere i Finnmark enn i Sør-Norge.

Øst-Finnmarkrådet ber derfor regjeringen øke investeringstilskuddet til et nivå som utløser ombygging til løsdrift for de brukene som gjenstår.

Sametinget må gi tilskudd til vanlige melkebruk

Øst-Finnmarkrådet er fornøyd med at Sametinget gir tilskudd til landbruket. Rådet ser det som viktig at også Sametinget bidrar til investeringer i nye fjøs med løsdrift. Øst-Finnmarkrådet er gjort kjent med at Sametinget har som praksis å ikke gå inn med tilskudd til prosjekter over 14 millioner kroner.

Øst-Finnmarkrådet vil oppfordre Sametinget til å fjerne denne beløpsgrensa, da et vanlig melkefjøs gjerne koster 15-20 millioner kroner. Selv om Sametinget ikke går inn med store beløp, så er det uansett et viktig bidrag for å få gjort nødvendige omstillinger i landbruket – og de er kostbare.

Vadsø/Nesseby 22.11.22

Med Vennlig Hilsen
Øst-Finnmarkrådet

Wenche Pedersen
Styreleder
Sign.

Trond Haukanes
Daglig Leder
Sign.